

МЕДІАОСВІТА – СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ РОЗВ'ЯЗАННЯ КОНФЛІКТІВ

Вступ. У XXI столітті соціокультурний розвиток будь-якого народу, суспільства, держави неможливо собі уявити без медіа. Медіапростір охоплює практично всі галузі, включаючи й освіту. Починаючи з 60-х років XX ст. у низці провідних країн світу (Австралія, Великобританія, Канада, США, Франція, Японія) у педагогічній теорії та практиці утворилася нова галузь – «медіаосвіта». Головна мета цієї освітньої галузі – допомогти молодому поколінню адаптуватися у світі медіакультури, краще зрозуміти ЗМІ, розвивати критичне мислення, щоб вміти правильно аналізувати інформацію у медіатекстах.

Виклад основного матеріалу. Щоб досягнути поставленої вище мети, у сучасних вітчизняних ВНЗ відбувається інтенсивний пошук інноваційних педагогічних технологій, нових форм навчання та їхнє ефективне поєднання, яке дозволить студентові успішно здійснювати навчальну, а в майбутньому – професійну діяльність. Це стосується й процесу професійної підготовки майбутніх фахівців, які отримують гуманітарну підготовку (в т. ч. фахівців із розв'язання конфліктів, медіаторів, психологів). Чільне місце у цьому процесі має посідати медіаосвіта, що сприятиме забезпеченню всебічної підготовки студентів до ефективної взаємодії із сучасною системою медіа, формування у них медіакомпетентності відповідно до їхніх індивідуальних особливостей та професійного спрямування [2].

Аналіз психолого-педагогічної літератури стосовно медіаосвіти як складової навчальних програм циклу професійно орієнтованої гуманітарної підготовки у ВНЗ дає можливість розкрити роль та значення медіаосвіти у процесі професійної підготовки цих фахівців.

Для розкриття теми важливо визначитися із змістом дефініції «медіаосвіта». Педагог К. Базелгет (Велика Британія) впевнена, що сутність медіаосвіти полягає у вивченні 6-ти ключових понять: «медійне агентство», «категорія медіа», «технологія медіа», «медіамова», «аудиторія медіа», «медійне переосмислення» [4].

Дж. Гербнер розуміє медіаосвіту як «формування нової коаліції організацій та індивідуумів з метою розширення свободи та урізноманітнення комунікації для розвитку критичного розуміння медіа як нового підходу до ліберальної освіти на кожному рівні [5]. Всесвітньовідомий британський учений Л. Мастерман вважав, що мета медіаосвіти полягає не тільки у вихованні критичного мислення, а й у «критичній автономії» [6].

За О. Федоровим медіаосвіта – це «процес розвитку особистості за допомогою та на матеріалі засобів масової комунікації (медіа) із метою формування культури спілкування з медіа, творчих, комунікативних здібностей, критичного мислення, уміння якісного сприйняття, інтерпретації, аналізу та оцінювання, навчання різноманітним формам самовираження за допомогою медіатехніки» [3, с. 25].

У документах Ради Європи «медіаосвіта» (*media education*) визначається як навчання, метою якого є розвиток медіакомпетентності. А під медіакомпетентністю розуміють формування критичного та вдумливого ставлення до медіа, щоб виховати відповідальних

громадян. У такий спосіб освічені громадяни можуть правильно використовувати необхідну інформацію, аналізувати її, здатні сформулювати власну думку, власне ставлення до отриманої інформації, власну громадянську позицію.

Згідно з «Концепцією впровадження медіаосвіти в Україні» «медіаосвіта визначається як частина освітнього процесу, спрямована на формування у суспільстві медіакультури, підготовку особистості до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою мас-медіа, включаючи як традиційні (друковані видання, радіо, кіно, телебачення), так і новітні (комп'ютерно опосередковане спілкування, Інтернет, мобільна телефонія) медіа з урахуванням розвитку інформаційно-комунікаційних технологій» [1]. Ця Концепція відповідає Паризькій програмі-рекомендації з медіаосвіти ЮНЕСКО (2007 р.) та резолюції Європарламенту (2008 р.) щодо медіаграмотності у світі цифрової інформації [7].

Висновки. Із прийняттям «Концепції впровадження медіаосвіти в Україні» розпочато становлення системи медіаосвіти у нашій країні. *Медіаосвіта* є невід'ємною складовою навчальних програм циклу професійно орієнтованої гуманітарної підготовки у ВНЗ України.

У процесі професійної підготовки майбутніх фахівців соціономічних професій, до яких належать фахівці із розв'язання конфліктів, медиатори, соціальні психологи та інші, медіаосвіта постає не лише необхідною складовою їхньої навчальної діяльності, а й запорукою їхньої ефективної професійної діяльності у майбутньому.

Список використаних джерел:

1. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsyavprovadzhennyamediaosvitivukraininovaredaktsiya/>
2. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / За наук. ред. В. В. Різуна. – Київ: Центр вільної преси, 2012. – 352 с.
3. Федоров А. В. Словарь терминов по медиаобразованию, медиапедагогике, медиаграмотности, медиакомпетентности. – Таганрог: ТГПУ, 2010. – 64 с.
4. Bazalgette C., Bevort E., Savino J. L'Education aux medias dans le monde: Nouvelles orientations. – Paris–London: BFI, CLEMI, UNESCO, 1992. – 120 p.
5. Encyclopedia of media and communication / Ed. by M. Danesi. – Toronto: University of Toronto Press, Scholarly Publishing Division, 2013. – 738 p.
6. Masterman L. Teaching the Media. – London: Comedia Press, 1998. – 341 p.
7. Recommendation of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.mediamanual.at/en/media.php>